

**Rada Európy
Výbor ministrov**

**Odporúčanie č. R (93)5 Výboru ministrov členským štátom
o zásadách zameraných na podporu distribúcie a vysielania
audiovizuálnych diel, ktoré vznikajú v štátoch alebo regiónoch s malou
audiovizuálnou kapacitou alebo s obmedzeným územným či jazykovým
pokrytím, na európskych televíznych trhoch**

**(prijaté Výborom ministrov dňa 13. apríla 1993 na 492. zasadnutí
zástupcov ministrov)**

Majúc na zreteli, že cieľom Rady Európy je prehlbovať jednotu členských štátov pri ochrane a presadzovaní ideálov a princípov, ktoré sú ich spoločným dedičstvom,

Berúc do úvahy Európsky kultúrny dohovor,

Berúc takisto do úvahy Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, osobitne jeho článok 10, v ktorom je zakotvená sloboda prejavu a sloboda informácií bez ohľadu na hranice medzi štátmi,

V úsilí zabezpečiť, aby tieto slobody mohli plne využívať audiovizuálni producenti v štátoch a regiónoch s malou audiovizuálnou kapacitou alebo s obmedzeným územným či jazykovým pokrytím, a umožniť im účinný prístup na európske televízne trhy pri distribúcii ich diel, najmä diel vysoko kvalitných,

V odhodlaní vytvárať rovnosť príležitostí pri budovaní európskeho audiovizuálneho priestoru, odrážajúc rozmanitosť európskych kultúr, a riešiť tieto osobitné problémy na prospech audiovizuálnych producentov, pôsobiacich v štátoch alebo regiónoch s malou audiovizuálnou kapacitou alebo s obmedzeným územným či jazykovým pokrytím,

Uvedomujúc si v tejto súvislosti špecifické problémy, s ktorými sa stretávajú títo audiovizuálni producenti pri prístupe na európske televízne trhy v dôsledku takých faktorov, ako sú náklady na jazykové pretlmočenie, nedostatok informácií televíznych spoločností na európskych televíznych trhoch o kvalite ich produkcie, technické nároky na výrobu a vysielanie audiovizuálnych diel, ako aj potrebné vzdelávanie televíznych profesionálov,

Osobitne si uvedomujúc naliehavosť riešenia problémov, s ktorými sa musia vyrovnávať štáty strednej a východnej Európy,

Rozhodnutý nadviazať na odporúčania, ktoré k tejto problematike prijala 3. Európska konferencia ministrov o politike v oblasti hromadných komunikácií (Cyprus, 9.-10.

októbra 1991), odvolávajúc sa na svoje predošlé iniciatívy, najmä na Odporúčanie č. R (86)3 o podpore audiovizuálnej výroby v Európe,

Odvolávajúc sa na článok 10, odsek 3 Európskeho dohovoru o cezhraničnej televízii, v súlade s ktorým zmluvné strany budú spoločne hľadať najvhodnejšie nástroje a postupy na podporu aktivít a rozvoje európskej produkcie, osobitne v štátoch s malou audiovizuálnou výrobnou kapacitou alebo obmedzeným jazykovým priestorom,

Uvedomujúc si, že konkrétne iniciatívy v tomto smere si vyžadujú, aby zainteresované vlády a profesionálne kruhy podnikli spoločné a koordinované kroky,

S plným vedomím dôležitosti záruk, aby opatrenia, ktoré v tejto oblasti prijímajú vlády, nezasahovali do redakčnej nezávislosti vysielateľov v programových záležitostiach,

Berúc do úvahy iniciatívy, prebiehajúce v rámci iných medzinárodných orgánov so zámerom doplniť ich,

Odporúča vládam členských štátov:

i. aby v tvorbe svojej štátnej politiky a v prístupoch k tejto oblasti sledovali popri náležitom rešpektovaní domáceho práva a záväzkov vyplývajúcich z medzinárodného práva aj zásady stanovené v tomto odporúčaní,

ii. náležitými prostriedkami zabezpečili, aby týmto zásadám venovali pozornosť tak vysielatelia pracujúci na európskych televíznych trhoch, ako aj audiovizuálni producenti v štátoch alebo v regiónoch s malou audiovizuálnou kapacitou alebo s obmedzeným územným či jazykovým pokrytím.

Zásady

Rozsah pôsobnosti a definície

Zámerom tohto odporúčania je podporiť na európskych televíznych trhoch distribúciu a vysielanie audiovizuálnych diel, ktorých pôvodcami sú menší európski partneri.

Pre účely tohto odporúčania:

- Pod pojmom menší európski partneri sa rozumejú európske štáty alebo regióny s malou audiovizuálnou kapacitou alebo s obmedzeným územným či jazykovým pokrytím.

- Pojem audiovizuálne dielo sa vzťahuje na akékoľvek tvorivé dielo, ktoré môže byť vysielané v televízii, nezávisle od jeho typu a použitých technických prostriedkov.

1. Rozvoj techník jazykového pretlmočenia

Členské štáty budú podporovať jazykové pretlmočenie audiovizuálnych diel, ktorých

pôvodcami sú menší európski partneri, aby uľahčili ich distribúciu a vysielanie na európskych televíznych trhoch. S týmto cieľom členské štáty osobitne preskúmajú fiskálne a finančné stimuly, zamerané na:

1. zníženie nákladov spojených s jazykovým pretlmočením, a to tak u nákupcov - vysielateľov, ako aj u predajcov - producentov,
2. podporu profesionálnych subjektov audiovizuálneho sektora:
 - o pri celoeurópskej koordinácii výskumu v oblasti jazykového pretlmočenia,
 - o pri lepšom využití existujúcich postupov jazykového pretlmočenia, ako aj postupov, ktoré môžu byť vyvinuté ako výsledok výskumu v tejto oblasti,
 - o pri skvalitňovaní odbornej prípravy a doškolení zamestnancov, zameranom na využitie nových techník, ako aj scénaristických a výrobných postupov pri audiovizuálnych dielach, majúc na zreteli potreby kvalitatívnych záruk pri ich budúcom možnom jazykovom pretlmočení po završení diel s cieľom ich ďalšej distribúcie,
 - o pri zlepšovaní informovanosti vysielateľov a audiovizuálnych producentov o nových postupoch, ktorú sú už k dispozícii, alebo ktoré môžu vzniknúť ako výsledok výskumu v oblasti jazykového pretlmočenia.

2. Prístup k novým výrobným a vysielacím technológiám

2.1. Členské štáty podniknú náležité kroky na úrovni zodpovedných medzinárodných orgánov, aby boli oboznámení s problémami, ktoré pre menších európskych partnerov vznikajú v dôsledku vývoja v oblasti vysielania a výrobných technológií a štandardov, a takisto aby vzniklo povedomie o potrebe umožniť im prístup k týmto novým technológiám na princípe rovnosti.

2.2. Členské štáty budú osobitne podporovať riešenia, ktoré umožnia menším európskym partnerom:

1. vyrábať audiovizuálne diela pomocou technológií, ktoré sú kompatibilné s novými európskymi normami a formátmi,
2. pokračovať v čo najplnšej miere vo využívaní ich doterajšej audiovizuálnej tvorby, konkrétne preformátovaním alebo inými vhodnými technickými postupmi, a to nezávisle od vývoja technológie vysielania.

2.3. Členské štáty takisto podporia profesionálne kruhy pri školení a preškolení technického personálu menších európskych partnerov, aby im pomohli adaptovať sa na nové výrobné a vysielacie technológie.

2.4. Členské štáty okrem toho preskúmajú možnosti vytvorenia fiskálnych a finančných stimulov, aby u producentov na územiach menších európskych partnerov podporili a propagovali výrobu audiovizuálnych diel novými technológiami.

3. Rozvoj distribúcie audiovizuálnych diel

3.1. Členské štáty budú napomáhať širšej spolupráci medzi menšími európskymi partnermi s cieľom podporiť distribúciu ich audiovizuálnych diel, a to osobitne na televíznych trhoch väčších krajín.

Za týmto účelom sa audiovizuálnym profesionálom menších európskych partnerov dostane podpora pri štúdiu tvorby systémov, ktoré by im umožnili prepojiť viacero prostriedkov, nevyhnutných na čo najširšiu distribúciu ich diel, osobitne na európskych televíznych trhoch. Členské štáty preskúmajú vytvorenie právnych štruktúr, ktoré budú vychádzať v ústrety týmto systémom.

3.2. Okrem toho členské štáty v rámci svojich podporných mechanizmov distribúcie audiovizuálnych diel preskúmajú možnosť priznania prémie producentom, ktorí už úspešne umiestnili audiovizuálne diela vo viacerých európskych štátoch. Príspevok z tejto prémie za export môžu využiť na reinvestície do novej tvorby.

3.3. Členské štáty takisto podporia profesionálne kruhy, aby prehľbovali vedomosti producentov menších európskych partnerov o technikách marketingu, podpory a predaja ich audiovizuálnych diel.

4. Rozvoj vysielania audiovizuálnych diel

4.1. Členské štáty budú podporovať vysielateľov na väčších európskych televíznych trhoch, aby si osvojili ústretovejší a vnímavejší prístup k audiovizuálnym dielam, ktorých pôvodcami sú menší európski partneri, a vyzývajú ich, aby zvážili možnosť:

1. systematického poskytovania vysielacieho času pre kvalitné audiovizuálne diela, ktorých pôvodcami sú menší európski partneri,
2. vysielania informatívnych programov o audiovizuálnych dielach, čo by napomohlo zvýšiť povedomie o dielach vytvorených menšími európskymi partnermi,
3. koprodukcii audiovizuálnych diel s producentmi a vysielateľmi menších európskych partnerov, aby sa tak napomohlo vysielaniu audiovizuálnych diel, reflektujúcich ich kultúrnu identitu,
4. umožniť producentom a vysielateľom menších európskych partnerov:
 - profitovať z koprodukčných diel takými spôsobmi, ako je udelenie práv na prvé vysielanie na ich území všade tam, kde tieto diela vznikli v koprodukcii s vysielateľmi z väčších európskych trhov, ktorí vysielajú v tom istom jazyku a pokrývajú to isté územie,
 - využiť diela s ich koprodukčnou účasťou aj pomocou iných prostriedkov a na ďalších trhoch.

4.2. Okrem ustanovení, uvedených v zásade 4.1., členské štáty s cieľom podporiť koprodukcii audiovizuálnych diel s menšími európskymi partnermi:

1. zvážia vhodnosť uzatvárania bilaterálnych a multilaterálnych koprodukčných dohôd pre oblasť televízie,

2. preskúmajú vytvorenie finančných a fiskálnych stimulov, aby tak podnietili záujem producentov z väčších európskych trhov vytvárať koprodukčné audiovizuálne diela s producentmi a vysielateľmi menších európskych partnerov.

Prevzaté z publikácie "Základné európske dokumenty v oblasti regulácie elektronických médií", vydali Národné centrum mediálnej komunikácie a Výskumný servis Slovenskej televízie, Bratislava, 1998